

Mustafa KAYA¹, Recep BOZDEMİR, Ünal TÜRKÇAPAR, Osman DEMİR

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BAZI MESLEKİ SORUNLARININ İNCELENMESİ (TOKAT İLİ ÖRNEĞİ)

Özet

Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki olarak karşılaştıkları problemleri farklı değişkenlere göre incelemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda Tokat il merkezi ile ilçelerindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 93 beden eğitimi öğretmenine mesleki olarak karşılaştıkları problemlere yönelik 5'li demografik maddeler olmak üzere toplam 29 maddelik bir anket uygulanmıştır. Çalışmada geçerlilik indeksi algı düzeyi 0,984 beklenti düzeyi 0,905 olarak bulunmuş olan anket kullanılmıştır.

Ölçeği oluşturan maddeler için 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan izinle anketler uygulanmış ve çözümleme aşamasında SPSS programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için 0.05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Sonuç olarak bu araştırmada; beden eğitimi tesis ve ders kaynakları, ders programları, öğrencilerin beden eğitimi dersine olan ilgileri, okul yönetimi ve öğrenci velileri ile ilgili sorunlar açısından bazı mesleki problemlerinin olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi dersi ile ilgili tesis, araç ve gereçlerin yetersiz ve eksik olması, okul idarecileri ile velilerin beden eğitimi derslerine yeteri kadar önem vermesi, velilerin öğretmenler ile iletişim içinde olmamaları ve ders saatinin yetersiz olması beden eğitimi öğretmenlerinin en önemli sorunları olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmeni, Öğretmen sorunları, Beden eğitimi ders sorunları

AN EVALUATION OF THE PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS ABOUT THEIR COURSES IN TOKAT

Abstract

The aim of this study is to analyze the problems of physical education teachers according to some variables. In order to do this, a questionnaire was administered to 93 p.e teachers in

Tokat. The questionnaire included 29 items, 5 of which were about demographic information. The questionnaire's validity was 0.984 and its expectancy rate was 0.905

The items in the questionnaire were in the form of Likert type. After having permissions from Tokat education directorate, the questionnaire was administered and the SPSS program was used in order to analyze the data. The level chosen for statistical meaningfulness was 0.05.

As a result, it was found that there were some vocational problems in terms of p.e. facilities and materials, course syllabuses, students' interest to p.e course, school administration and students' parents. It was found that p.e. facilities, materials and the number of hours for p.e. courses were insufficient, administrators and students' parents did not give enough importance to p.e courses and students' parents lacked relationships with the teachers.

Key Words: p.e teacher, problems of teachers, problems about the p.e course.

GİRİŞ

Eğitim, kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması için, seçkin ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir (Varis,1976). Günümüz modern toplumlarının izlediği yolda vazgeçilmez olan ilkelerin başında eğitim gelmektedir. Bilgi toplumlarının vazgeçilmezlerinden olan eğitim, resmi olarak okullarda verilmektedir. Okulun yapısı içerisinde, eğitimin etkin ve verimli olarak yerine getirilmesinde öğretmenlerin büyük sorumlulukları vardır. Eğitimin yaygınlaşmasında en önemli unsurların başında öğretmen gelmektedir (Gençer, 2003). Öğretmen öğrencilerinin davranışları üzerinde çalışır, eğittiği her öğrencisinin önceden belirlenmiş amaçlara ulaşmasına yardım eder ve onların istedik davranışlara sahip kişi olmasını sağlar. Bu anlamda öğretmen öğrencisinin davranışlarının mimarıdır (Kul, 2008). Öğretmenler, okulda öğrenim ortamını zevkli hale getiren, öğrencileri ile sağlıklı ilişkiler kurarak en etkili yöntem ve stratejileri başarıyla kullanarak öğrencilerini öğrenmeye teşvik eden sanatkârlardır (Korkmaz ve ark. 2007).

Genel eğitimin bir parçası olan bedensel eğitimi milli eğitim programları içerisinde yer alan en önemli derslerden birini oluşturmaktadır. Okul programlarının bir parçası olarak, "Bedensel Eğitimi dersi gencin fiziksel, duygusal sosyal ve zihinsel yönlerinin, bütünü ile gelişmesine yardımcı olan bir derstir". Bedensel eğitimi ve spor programları öğrencileri fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal alanda sağlam bir birey olarak kendilerini geliştirme yeteneklerinin kazandırılması amacıyla hazırlanmıştır (Şirin, 2005; Bucher, 1983). Bu ders öğrencinin bedenini en verimli ve etkili biçimde nasıl kullanabileceği öğretmekte, bunun yanı sıra zihinsel ve duygusal açıdan da olumlu gelişmelere katkıda bulunmaktadır (Yüzüak, 2006). İlkokul ve ortaokul dönemlerinde temel spor eğitimi açısından alt yapı oluşturan bedensel eğitimi dersleri, lise düzeyinde ise belirli bir branşa yönelme yani branşlaşma açısından da spora önemli katkı sağlamaktadır.

Bedensel Eğitimi dersleri ile amaçlanan hedeflere ulaşılmasını gerçekleştirecek olan en önemli etken bedensel eğitimi öğretmenleridir. Bedensel eğitimi öğretmenleri diğer öğretmenlerden farklı olarak okullarda önemli bir etkinliğe sahiptir. (Yüzüak, 2006). İlköğretim okullarında çocukların sporla tanışmasını sağlayan bedensel eğitimi öğretmenleri, öğrencilerin gözünde spora ilişkin bir rol modeldir ve rollerini ne kadar iyi oynarlarsa, toplumumuz için önemli olan spor

konusunda toplam kalitede artışı sağlanabilir. İlköğretim okullarında spor konusunda, bilirkişi konumundaki, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının minimum olması son derece önemli bir gerekliliktir (Sarmısak, 2009). Ülkemizde beden eğitimi dersleri ile ilgili gerek program gerekse uygulanma açısından öğretmenlerin karşılaştıkları birçok sorunun olduğu düşünülmektedir. Okulların fiziksel yapısı, kurulduğu yerleşim merkezindeki konumu, çevrenin spor imkanları, spor tesisleri ve spor malzemesi olanakları, spor bütçesi, öğretmen yetersizliği, yönetici, öğretmen ve öğrenci tutumları gibi çeşitli etkenlere bağlı eksiklikler veya olumsuzluklar beden eğitimi derslerinin işlenmesinde bazı sorunlara yol açabilmektedir (Karakuş, 2005).

Son yıllarda beden eğitimi dersi uygulamaları ve beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları problemleri araştırmaya yönelik bilimsel çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Çamlıyer, 1992; Kul, 2008; Demirhan ve ark. 2014; Yüzüak, 2006). Bu problemlerin tespiti ve ortadan kaldırılmasına yönelik tedbirlerin alınması genel eğitiminin bir parçası olan beden eğitimi için önemlidir. Fakat yapılan çalışmalar sürekli değişkenlik gösteren eğitim sistemi içerisinde bu sorunların irdelenmesi açısından yeterli düzeyde olmayabilir. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının daha iyi anlaşılabilmesi için yeni çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulabilir. Litetratürde konu ile ilgili yapılan çalışmaların olduğu görülmekle birlikte milli eğitim sisteminde son yıllarda meydana gelen değişikliklerin bu konuya olan etkilerinin neler olduğunu yeniden değerlendirme açısından böyle bir çalışmaya gereksinin duyulmaktadır. Bu çalışmadan çıkacak sonuçların beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları problemlerin ortaya çıkması ve bu sorunların çözümü noktasında önemli katkısı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı; Tokat ilinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları mesleki sorunları incelemektir.

MATERYAL, METOD

Araştırmanın evrenini; 2014-2015 eğitim öğretim yılında Tokat il merkezindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı, 247 ilkokul, 187 ortaokul ile 86 lise de görev yapan beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2014-2015 eğitim öğretim yılında Tokat il ve ilçe merkezlerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı 520 okullardan rastgele seçilen 17'si kadın, 76'sı erkek olmak üzere toplam 93 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerine iki bölümden oluşan toplam 29 soru sorulmuştur. Bu sorulardan birinci bölümdeki öğretmenlerin yaş, cinsiyet, toplam hizmet yılı, görev yaptığı okul türü, mezuniyet durumunu içeren demografik sorular 5 maddeden oluşurken, ikinci bölümde ise beden eğitimi ve spor dersi uygulamalarında karşılaştıkları problemlere yönelik sorular 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçeklerin uygulaması aşamasında araştırmacı, öğretmenlerle birebir görüşme yaparak, sorularının tam okunması ve doğru cevap verilmesi konusunda bilgi verilmiştir. Hazırlanan bu anketin uygulanabilmesi için Tokat İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli yasal izinler alınmıştır. (Sayı: B.08.4.MEM.4.60.00.04/311/8040) Çalışmada Kul tarafından yapılan ve geçerlilik indeksi algı düzeyi 0,984 beklenti düzeyi 0,905 olarak bulunmuş olan anket kullanılmıştır. (Kul, 2008).

Veri Toplama Aracı: Çalışmada veri toplama aracı olarak “ beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının incelenmesini değerlendirmek için geliştirilen ölçek”, kullanılmıştır (Kul,

2008). Ölçek “bedens eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları alt boyutu” (4 madde), “tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar alt boyutu” (4 madde), ders programları ile ilgili sorunlar alt boyutu” (4 madde), öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar alt boyutu” (6 madde), okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar boyutu” (6 madde) olmak üzere 5 alt boyuta sahiptir. Toplam 24 maddeden oluşan ölçekteki sorular tek boyutta değerlendirilmektedir. Ölçeği ölçek puanları her bir madde için “Kesinlikle katılıyorum=5” ile “Kesinlikle Katılmıyorum=1” arasında olacak şekilde hazırlanmıştır.

Verilerin Analizi: Sürekli değişkenlerin normalliği Shapiro-Wilk’s testi, histogram ve q-q plot grafikleri ile incelendi. Değişkenlerin normal dağılım gösterdiği bulundu. Sürekli değişkenler yönünden iki grup arasında farklılık arandığında, İki Ortalama Arasındaki Farkın Önemlilik testi kullanıldı. Sürekli değişkenler yönünden üç grup arasında farklılık arandığında, Tek Yönlü Varyans Analizi kullanıldı. Anlamlı Tek Yönlü Varyans Analizi sonrası çoklu karşılaştırma için Tukey HSD testi kullanıldı. Ölçek toplam puanları ve alt boyut puanları arasındaki doğrusal ilişkinin kuvveti ve yönü hakkında bilgi edinmek için Pearson korelasyon katsayısı kullanıldı. Nicel değişkenler aritmetik ortalama \pm standart sapma ve nitel değişkenler sayı ve yüzde biçiminde gösterildi. p değerleri 0.05’den küçük olarak hesaplandığında istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Hesaplamalar hazır istatistik yazılımı ile yapıldı (IBM SPSS Statistics 19, SPSS inc., an IBM Co., Somers, NY).

BULGULAR

Tablo 1. Nitel Değişkenlerin Genel Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kadın	17	18,3
	Erkek	76	81,7
Yaş	24-30 yaş	22	23,7
	31-37 yaş	23	24,7
	38-44 yaş	37	39,8
	45- 51 yaş	10	10,8
	52 yaş ve üzeri	1	1,1
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	24	25,8
	7-11 yıl	22	23,7
	12-16 yıl	22	23,7
	17 yıl ve üzeri	25	26,9
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	10	10,8
	Lise	44	47,3

	Ortaokul	39	41,9
Mezuniyet durumu	Lisans	90	96,8
	Yüksek Lisans	3	3,2
	Doktora	0	0,0

Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarına Yönelik Problem Belirleme Ölçek Puanlarının Genel Dağılımı

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1.Okulunuzda spor salonu (tesis) yeterlidir.	47(50,5)	10(10,8)	1(1,1)	22(23,7)	13(14)
2.MEB Beden Eğitimi ders programında haftalık ders saati yeterlidir.	39(41,9)	3(3,2)	15(16,1)	26(28)	10(10,8)
3.MEB Beden Eğitimi ders programında adı geçen yöntem, araç-gereç ve teknikleri etkin kullanıyorum.	3(3,2)	10(10,8)	2(2,2)	42(45,2)	36(38,7)
4.Okulumuzda yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni vardır.	20(21,5)	9(9,7)	3(3,2)	28(30,1)	33(35,5)
5.Okul yönetimi Beden Eğitimi derslerine gereken önemi vermektedir.	18(19,4)	18(19,4)	10(10,8)	24(25,8)	23(24,7)
6.Sınıflardaki öğrenci mevcudu Beden Eğitimi öğretimi açısından uygundur.	9(9,7)	25(26,9)	8(8,6)	33(35,5)	18(19,4)
7. MEB'in belirlenen Beden Eğitimi programının tüm hedef ve davranışlarına ulaşabiliyorum.	5(5,4)	7(7,5)	13(14)	28(30,1)	40(43)
8.MEB Beden Eğitimi ders programında ünitelerin yoğunluk bakımından dağılımı uygun olarak hazırlanmıştır.	5(5,4)	6(6,5)	14(15,1)	34(36,6)	34(36,6)
9.MEB Beden Eğitimi ders programı öğrencilerin seviyesine uygun olarak hazırlanmıştır.	2(2,2)	6(6,5)	8(8,6)	39(41,9)	38(40,9)
10.Öğrenciler Beden Eğitimi derslerine spor kıyafetleri ile tam ve eksiksiz olarak katılmaktadırlar.	8(8,6)	15(16,1)	6(6,5)	45(48,4)	19(20,4)
11.Öğrenciler Beden Eğitimi dersinde edindikleri bilgi ve becerileri kullanabilecekleri ortamları, bulmaktadırlar.	10(10,8)	14(15,1)	12(12,9)	33(35,5)	24(25,8)
12.Beden eğitimi dersi için gerekli araç- gereçi yeterli	18(19,4)	14(15,1)	15(16,1)	31(33,3)	15(16,1)
13.Öğrencilerde spor yapma alışkanlığı vardır.	3(3,2)	11(11,8)	11(11,8)	45(48,4)	23(24,7)
14.Öğrenciler Beden Eğitimi konularını öğrenmeye isteklidir.	2(2,2)	7(7,5)	14(15,1)	33(35,5)	37(39,8)
15.Veliler beden Eğitimi öğretimi ve spor faaliyetleri	9(9,7)	27(29)	6(6,5)	31(33,3)	20(21,5)

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Sorunlarının İncelenmesi

konusunda bizimle iletişim kurmaktadır.					
16.Veliler öğrencilerin sosyal kültürel ve spor faaliyetlerine katılmalarını lüzumlu görmektedirler.	9(9,7)	32(34,4)	7(7,5)	30(32,3)	15(16,1)
17.Veliler Beden Eğitimi ve spor faaliyetlerinin öğrencilerin gireceği TEOK ve YGS sınavlarına olumlu etki edeceğini düşünüyorlar.	14(15,1)	20(21,5)	8(8,6)	30(32,3)	21(22,6)
18.Veliler Beden Eğitimi derslerinin çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimine katkıda bulunacağını düşünüyorlar.	10(10,8)	15(16,1)	10(10,8)	41(44,1)	17(18,3)
19.Öğrenciler Beden Eğitimi ve Spor faaliyetlerinin girecekleri SBS ve YGS sınavlarına olumlu etki edeceğini düşünüyorlar.	7(7,5)	10(10,8)	7(7,5)	43(46,2)	26(28)
20.Öğrenciler Beden Eğitimi derslerinin fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkıda bulunacağını düşünüyorlar.	4(4,3)	11(11,8)	7(7,5)	49(52,7)	22(23,7)
21.Okul yönetimi sosyal ve kültürel etkinliklere yeterince önem vermektedir, (yarışma, gösteri vb...)	12(12,9)	10(10,8)	6(6,5)	31(33,3)	34(36,6)
22.Diğer branş öğretmenleri, Beden Eğitimi dersine yeteri kadar önem vermektedirler.	14(15,1)	16(17,2)	13(14)	30(32,3)	20(21,5)
23.Diğer branş öğretmenleri öğrencileri Beden Eğitimi çalışmalarına katılmalarına teşvik ve rehberlik konusunda yeterli çabayı gösteriyorlar.	16(17,2)	13(14)	12(12,9)	29(31,2)	23(24,7)
24.Beden Eğitimi Öğretimine yönelik formasyon bilgim yeterlidir.	1(1,1)	4(4,3)	13(14)	15(16,1)	60(64,5)

Veriler n(%) şeklinde verilmektedir

Tablo 3. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Problem Belirleme Ölçeği ve Alt Boyutlarının Alfa (Cronbach's Alpha) Katsayıları

		Alfa Katsayısı
Alt Boyutlar	Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları	0,479 Düşük
	Tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar	0,373 Düşük
	Ders programları ile ilgili sorunlar	0,597 Güvenilir
	Öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar	0,636 Yüksek
	Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar	0,797 Yüksek
B E Ö mesleki sorunlarına yönelik problem belirleme ölçeği		0,861

Ölçeğin Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları (cronbach $\alpha=0,479$) ve tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlarına (cronbach $\alpha=0,373$) yönelik problem alt boyutlarının güvenilirliği düşük çıkmıştır. Ölçeğin ders programları ile ilgili sorunlar (cronbach $\alpha=0,597$) ve öğrenciler ve

dersin işleyişi ile ilgili sorunlarına (cronbach $\alpha=0,636$) yönelik problem alt boyutlarının güvenilirliği oldukça yüksek bulunmaktadır.

Tablo 4. Ölçek ve Alt Boyutlarına İlişkin İstatistikler

Ölçekler ve alt boyutları	Ortalama±Standart Sapma (Kodlanan değer üzerinden)	Ortalama±Standart Sapma (Yüzdeye çevrildikten sonra)
Ölçek	3,4±0,68	68±13,66
Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları	3,88±0,83	77,63±16,53
Tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar	3,07±0,87	61,4±17,37
Ders programları ile ilgili sorunlar	3,68±0,8	73,66±15,98
Öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar	3,47±0,75	74,84±13,72
Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar	3,32±0,93	66,48±18,53

Alt boyutlar açısından tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar problemler için ortalama değerleri daha yüksek çıkmaktadır (3,07±0,87). Bu da bu alt boyuta ilişkin katılımın daha yüksek olduğunu göstermektedir. Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar (3,32±0,93) ile öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar (3,47±0,75) değerleri katılımın birbirlerine yakın olduğu görülmektedir. Ders programları ile ilgili sorunlar alt problemlerine ilişkin ortalama değerlerin (3,68±0,8) ile beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları (3,88±0,83) en düşük değerler olarak bulunmuştur. Bu da bu alt boyutlara ilişkin katılımın en düşük değer olduğunu göstermektedir.

Tablo 5. Ölçek ve Alt Boyutlarına İlişkin Korelasyon Matrisi

		Toplam	Mesleki sorunları	Tesis ve ders kaynakları	Ders programları	Öğrenciler ve dersin işleyişi
Mesleki sorunları	r	0,633	1			
	p	<0,001				
Tesis ve ders kaynakları	r	0,725	0,240	1		
	p	<0,001	0,020			
Ders programları	r	0,767	0,508	0,483	1	
	p	<0,001	<0,001	<0,001		

Öğrenciler ve dersin işleyişi	r	0,826	0,463	0,542	0,612	1
	p	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	
Okul yönetimi ve aile	r	0,841	0,484	0,481	0,430	0,616
	p	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001

Tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda azalma oldukça beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları alt boyutundaki puanlarda da negatif yönlü zayıf ilişki olduğu ($r=0,240$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmektedir. Ders programları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,508$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$).

Ders programları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça Tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,483$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$).

Öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,436$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,542$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça ders programları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,612$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$).

Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,484$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,481$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça ders programları ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,430$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Okul yönetimi ve aile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda artış oldukça öğrenciler ve dersin işleyişi ile ilgili sorunlar alt boyutundaki puanlarda da pozitif yönlü ilişki olduğu ($r=0,616$) ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,00$).

Tablo 6. Ölçeğin Toplam Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	KADIN	3,48±0,85	0,617
	ERKEK	3,38±0,64	
Yaş	24-30 yaş	3,55±0,82	-

	31-37 yaş	3,29±0,59	
	38-44 yaş	3,4±0,69	
	45- 51 yaş	3,45±0,41	
	52 yaş ve üzeri	2,13	
Meslek Yaşı	2-6 yıl	3,47±0,81	0,379
	7-11 yıl	3,58±0,59	
	12-16 yıl	3,29±0,65	
	17 yıl ve üzeri	3,27±0,66	
Görev Yaptığı Okul	İlkokul	3,57±0,7	0,452
	Lise	3,45±0,55	
	Ortaokul	3,3±0,81	
Eğitim Düzeyi	Lisans	3,4±0,68	0,995
	Yüksek Lisans	3,4±0,96	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 7. Ölçeğin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Alt Boyut Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	KADIN	4±0,76	0,517
	ERKEK	3,86±0,84	
Yaş	24-30 yaş	3,94±0,95	-
	31-37 yaş	4,03±0,79	
	38-44 yaş	3,77±0,81	
	45- 51 yaş	3,97±0,6	
	52 yaş ve üzeri	2,33	
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	3,9±0,96	0,206
	7-11 yıl	4,15±0,75	
	12-16 yıl	3,62±0,84	
	17 yıl ve üzeri	3,85±0,7	

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Sorunlarının İncelenmesi

Görev yaptığı okul türü	İlkokul	4,17±0,77	0,326
	Lise	3,77±0,8	
	Ortaokul	3,94±0,86	
Eğitim düzeyi	Lisans	3,89±0,83	0,649
	Yüksek Lisans	3,67±0,67	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 8. Ölçeğin Tesis ve Ders Kaynakları İle İlgili Sorunlar Alt Boyut Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	Kadın	3,15±1,14	0,688
	Erkek	3,05±0,8	
Yaş	24-30 yaş	3,2±1,13	-
	31-37 yaş	2,88±0,75	
	38-44 yaş	3,09±0,85	
	45- 51 yaş	3,13±0,57	
	52 yaş ve üzeri	3	
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	3,17±1,17	0,847
	7-11 yıl	3,14±0,79	
	12-16 yıl	2,99±0,77	
	17 yıl ve üzeri	2,99±0,71	
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	3,13±0,92	0,838
	Lise	3,11±0,81	
	Ortaokul	3,01±0,93	
Eğitim düzeyi	Lisans	3,05±0,86	0,228
	Yüksek Lisans	3,67±1,18	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 9. Ölçeğin Ders Programları İle İlgili Sorunlar Alt Boyut Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	Kadın	3,85±0,73	0,334
	Erkek	3,64±0,81	
Yaş	24-30 yaş	3,77±0,82	-
	31-37 yaş	3,67±0,62	
	38-44 yaş	3,74±0,9	
	45- 51 yaş	3,43±0,7	
	52 yaş ve üzeri	2,5	
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	3,7±0,78	0,177
	7-11 yıl	3,97±0,76	
	12-16 yıl	3,65±0,79	
	17 yıl ve üzeri	3,45±0,83	
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	3,9±0,71	0,602
	Lise	3,62±0,86	
	Ortaokul	3,7±0,75	
Eğitim düzeyi	Lisans	3,69±0,78	0,561
	Yüksek Lisans	3,42±1,38	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 10. Ölçeğin Öğrenciler ve Dersin İşleyişi İle İlgili Sorunlar Alt Boyut Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	Kadın	3,47±1,09	0,996
	Erkek	3,47±0,67	
Yaş	24-30 yaş	3,58±0,95	-
	31-37 yaş	3,33±0,53	
	38-44 yaş	3,45±0,81	

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Sorunlarının İncelenmesi

	45- 51 yaş	3,72±0,36	
	52 yaş ve üzeri	2,5	
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	3,49±0,91	0,819
	7-11 yıl	3,58±0,69	
	12-16 yıl	3,36±0,66	
	17 yıl ve üzeri	3,46±0,75	
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	3,4±0,86	0,812
	Lise	3,52±0,64	
	Ortaokul	3,43±0,85	
Eğitim düzeyi	Lisans	3,48±0,74	0,337
	Yüksek Lisans	3,06±1,35	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 11. Ölçeğin Okul Yönetimi ve Aile İlgili Sorunlar Alt Boyut Puanlarının Değişkenlere Göre Dağılımı

Değişkenler		Ort±SS	p
Cinsiyet	Kadın	3,39±1,09	0,729
	Erkek	3,31±0,89	
Yaş	24-30 yaş	3,58±0,9	-
	31-37 yaş	3,11±0,99	
	38-44 yaş	3,31±0,89	
	45- 51 yaş	3,51±0,79	
	52 yaş ve üzeri	1,43	
Toplam hizmet yılı	2-6 yıl	3,46±0,95	0,552
	7-11 yıl	3,45±0,8	
	12-16 yıl	3,25±0,94	
	17 yıl ve üzeri	3,14±1,01	
Görev yaptığı okul türü	İlkokul	3,54±1,04	0,067

	Lise	3,51±0,66	
	Ortaokul	3,06±1,1	
Eğitim düzeyi	Lisans	3,32±0,93	0,774
	Yüksek Lisans	3,48±0,81	

(a,b,c) kolon olarak farklı üst indis istatistiksel anlamlılığı göstermektedir.

Ölçeğin toplam puanlarının değişkenlere göre dağılımı açısından, her bir kategorik değişkendeki gruplar arasında ölçek toplam puanı yönünden bir farklılık bulunmamaktadır.

TARTIŞMA

Ülkemizde beden eğitimi öğretmenlerinin ders uygulamaları ve niteliği, ders saati yetersizliği, okul içi görevlendirmeler, tesis yetersizliği, öğrenci veli ve okul idarecilerinin spor faaliyetlerine ilgi düzeyleri başta olmak üzere birçok konuda sorunlarla karşılaştıkları bilinmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının belirlenmesi bu dersin tutarlı ve etkili duruma getirilmesinin yanı sıra spor alt yapısının olumlu yönde gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi derslerinin işlenişinde karşılaştığı problemlerle ilgili yaş, cinsiyet, meslek yaşı, görev yaptığı okul, eğitim düzeyi ile alt boyut değerleri arasında anlamlı farklılık bulunmadığı saptanmıştır. Literatür incelendiğinde bu etkenler açısından benzer sonuçların olduğu görülmektedir (Kul, 2005; Sarımsak, 2009; Karakuş, 2005; Aydoğan, 2011; Ulucan ve ark. 2012).

Çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin sorunlarının alt boyutları incelendiğinde mesleki problemler için ortalama değerlerin diğer alt boyutlara göre daha düşük olduğu görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri formasyon bilgilerinin yeterliliği, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi derslerine teşvik edici yaklaştıkları ve müfredat programlarında belirtilen hedef ve davranışlara ulaştıkları konusundaki sorunlara katılımın düşük olduğu görülmektedir. Kul, çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin formasyon bilgisini kararsızlık düzeyinde, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yeteri kadar önem vermemesini tamamen katılıyorum düzeyinde, beden eğitimi müfredat programının tüm hedef ve davranışlarına ulaşmasını tamamen katılıyorum düzeyinde olduğunu tespit etmiştir (Kul, 2008). Karakuş, diğer branş öğretmenlerinden beden eğitimi dersine, spor faaliyetlere ve sporcu öğrencilere destek verenler olduğu gibi olumsuz davranış içinde olan öğretmenlerinde olduğunu belirtmiştir (Karakuş, 2005). Uğur ve Yenel, yaptıkları bir araştırmada diğer branş öğretmenlerinden beden eğitimi dersi için büyük oranda gerekli desteği aldıklarını belirtmişlerdir (Uğur ve Yenel, 2007). Yüzüak, çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin düzenli formasyon kurslarına katılarak yeni gelişmeler konusunda bilgilendirilmesi ve bu gelişmeleri öğrencilerine aktarmalarıyla toplam kalitenin artmasının sağlanabileceğini belirtmiştir (Yüzüak, 2006). Yıldız ve Kangalgil yaptıkları bir çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki olarak yeterli bilgi birikimine sahip olduklarını ve hizmet içi eğitim, seminer, sempozyum vb. aktivitelerin mesleki açıdan kendilerini geliştirmelerine olumlu etki ettiğini düşündüklerini belirtmişlerdir (Yıldız ve

Kangalgil 2013). Öğretmen yeterliliği her bir ana görev kapsamında, işlem karakterinde, başkalarıyla bir araya gelerek farklı görevlerin yapılmasını sağlayan ve sınırlı bir zaman diliminde yapılabilen alt görevleri anlatacak şekilde yapılabilmesidir (Bozdemir, 2012). Hizmet içi eğitim programları yönetici ve öğretmenlerin mesleki süreçte uygulamaya yönelik olarak yetişmeleri ve değişen koşullara cevap verecek yeterliklerle donanmalarını, etkili ve verimli kullanabilmeleri için gerekli bilgi, beceri ve davranışlar kazanmalarını mümkün kılacak nitelikte olmalıdır (Aytaç, 2000). Bu bağlamda beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlilik düzeylerini artırabilmeleri ve donanımlarını etkili bir şekilde kullanabilmeleri için hizmet içi gelişim seminerleri düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin “Tesis ve ders kaynakları” ile ilgili sorunların ortalama değerlerin diğer alt boyutlara göre en yüksek değer olduğu görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin en önemli en önemli sorununun ise okullardaki spor salonu (tesis) yetersizliği olduğu görülmektedir. Bu durumun Tokat il ve ilçelerinde milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda yeterli düzeyde spor salonunu olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Araştırma alt boyutları önemseme puan değerlerinden elde edilen veriler bu sonucu destekler nitelikte olup, tesis ve ders kaynakları ile ilgili sorunların azalmasının beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları ile ilgili problemlerinin azalmasına yol açacağı düşünülmektedir. Bozdemir ve arkadaşları Tokat'ta milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersleri için gerekli olan tesis araç ve gereçlerinin birçok okulda yetersiz olduğundan fiziksel problemlerle ilgili görüşlerini olumsuz olarak belirlemişlerdir (Bozdemir ve ark. 2015). Kul, araştırmasında beden eğitimi öğretmenlerinin görev yaptıkları okullarında tesis ve ders için gerekli olan araç gereçlerin yetersiz olduğunu belirlemiştir (Kul, 2008). İkinci yaptığı bir çalışmada okul müdürleri ve öğretmenlerin, en önemli sorun alanı olarak okulların fiziki bakımdan yetersiz olmasını gördüklerini ifade etmiştir (Ekinci, 2010). Demir ve Arı öğretmenlerin sorunlarını inceledikleri bir çalışmada, altı başlık içerisinde ikinci sırada fiziksel sorunları gördüklerini tespit etmişlerdir (Demir ve Arı, 2013). Kul yüksek lisans çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin sorunları ve performanslarına etkisini tespit etmeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada spor salonu tesis yetersizliği ile araç-gereç yetersizliğini en önemli sorunlar olarak belirtilmiştir (Kul, 2008). Koçyiğit ve Öztürk tarafından yapılan bir çalışmada ilköğretim birinci kademedeki beden eğitimi derslerinin amacına uygun yürütülmediği, saha ve malzemenin yetersiz olması sonucunda bu dersten gerekli yararın sağlanamadığını ifade etmişlerdir (Koçyiğit ve Öztürk, 1992). Karakuş, çalışmasında orta dereceli okullarda beden eğitimi dersinin işlenmesinde en büyük sorun olarak spor salonu eksikliğinin olduğunu belirlemiştir (Karakuş, 2005). Yüzüak, çalışmasında, beden eğitimi dersinin spor tesisleri yokluğundan dolayı hava şartlarına bağlı olarak genelde sınıfta işlenmesinin bu dersi sıkıcı hale getirdiğini, bu yüzden spor tesislerinin okullarda yaygınlaştırılması gerektiğini belirtmiştir (Yüzüak, 2006). Sarımsak, çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin okullardaki öğrenci sayısının çok olması beden eğitimi dersini olumsuz etkilediği, derslik sayısını artırması gerektiği ile ilgili sorunlarının olduğunu belirtmiştir (Sarımsak, 2009). Uğur ve Yenel, çalışmalarında beden eğitimi öğretmenlerinin okuldaki spor araç- gereç ve tesislerinin yeterli olmadığına yönelik görüş bildirdikleri sonucuna varıldığını belirtmişlerdir (Uğur ve Yenel, 2007). Güllü ve arkadaşları yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin spor etkinlikleri dersinin yürütülmesinde okulların tesis ve olanaklarını kısmen yeterli bulduklarını belirtmişlerdir (Güllü ve ark. 2009). Rama, yaptığı çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin en

önemli sorunlarından birinin tesis ve ekipman sorunu olduğunu, yeterli ekipman ve tesisler olduğunda ise öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini artırarak dersin hedeflerine ulaşabileceğini ifade etmiştir (Rama, 2013). Literatüre bakıldığında okullardaki tesis ve araç-gereç eksiklikleri ile ilgili benzer sonuçlar çalışmada elde edilen sonuçları destekler niteliktedir.

Çalışmaya katılan öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ders programındaki yöntem, araç-gereç ve teknikleri etkin kullanımı, beden eğitimi ders programında ünitelerin yoğunluk bakımından dağılımı uygunluğu ve ders programı öğrencilerin seviyesine uygun olarak hazırlanmış olması ile ilgili olumlu görüş bildirmişlerdir. Buna karşın beden eğitimi ders programında haftalık ders saatinin yeterliliği konusundaki görüşleri olumsuzdur. Karakuş, çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin ders süresinin yetersiz olması ve öğretim yöntemlerinde öğrenci merkezli yöntemlerin yeterince kullanılmamasını önemli sorunlar olarak belirtmişlerdir (Karakuş, 2005). Yüzüak, beden eğitimi öğretmenlerinin, beden eğitimi ders saatlerinin az olmasının eğitim programında hedeflenen amaçlara ulaşmadaki engellerden birisi olduğunun dolayısı ile ders saatinin haftada 2 saatten fazla olması gerektiğini, müfredat programını araç gereç ve spor alanı eksikliğinden uygulayamama yönünde problemleri olduğunu tespit etmiştir (Yüzüak, 2006). Bozdemir, çalışmasında beden eğitimi ders saatinin bu dersin işlenmesi için yetersiz olduğunu belirtmiştir (Bozdemir ve ark, 2015). Beden eğitimi ve spor faaliyetleri genel eğitimin tamamlayıcısı olarak hedeflenmiştir. Bu hedeflerde sağlanacak gelişim, uygulamaların haftalık sayısı ve süresi, kullanılan tesis, alan ve yeter sayıdaki nitelikli beden eğitmeni varlığı ile doğrudan ilişkili görülmektedir (Özdemir, 2000). Demirhan ve arkadaşları yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin ders süresinin kısa olması, sınıflardaki öğrenci sayısının fazla olması, tesis, araç- gereç ve kaynakların yetersiz olması gibi nedenlerle dersi planlama- işleme ve değerlendirmeyi yeterli bir şekilde yapamadıklarını ifade etmişlerdir (Demirhan ve ark. 2014). Taşmektepligil ve arkadaşları yaptıkları çalışmada, haftalık beden eğitimi ders süresinin, dersle ilgili genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli olmadığı, öğretmenlerin planları hazırlarken müfredatın tamamına değil, daha çok bildikleri konulara öncelik verdikleri, okullarda yeterli tesis ve malzeme bulunmadığını belirtmişlerdir (Taşmektepligil ve ark. 2006). Jenkinson ve Benson yaptıkları çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin bu dersi vermede karşılaştıkları en önemli sorunların tesislere erişim, uygun eğitim alanı eksikliği ve malzeme ekipman eksiklikleri olduğunu ifade etmişlerdir. Milli eğitim bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim okullarında tesis, araç-gereç sorunu dersin işlenmesini olumsuz etkileyen en önemli sebeplerden biri olduğu, bu durumun ise beden eğitimi öğretmenlerinin en önemli problemi olarak görüldüğü düşünülmektedir.

Beden eğitimi dersinin işleyişi ile öğrenci tutumları alt boyutları incelendiğinde ortalama değerlerin diğer alt boyutlara göre düşük olduğu görülmektedir. Çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin beden eğitimi derslerine katılımları, fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkısı, derse karşı istekli olmaları ve girecekleri (teog - ygs gibi) önemli sınavlara olumlu etki etmesi konusunda genel olarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Karakuş çalışmasında okul takımlarında bulunmasının veya bulunmamasının öğrencinin ders çalışma alışkanlığını değiştirmeyeceğini, okul takımlarında sportif faaliyetlere katılan öğrencilerin burada düzenli ve kurallı çalışma davranışı kazanmasının mutlaka ders çalışma alışkanlıklarına olumlu katkı sağlayacağını belirtmiştir (Karakuş, 2005). Yüzüak beden eğitimi öğretmenlerinin, derslerde sürekli uygulanan düzen alıştırmalarından, spor malzemesi eksikliği ve spor tesisi yetersizliğinden dolayı öğrencilerin dersleri sıkıcı bulduğunu, beden eğitimi derslerinin yaratıcılığa yönelik, çocuğun hareket gereksinimini karşılayan bir ders anlayışı şeklinde olması

gerektiğini ifade etmiştir (Yüzüak, 2006). Uğur ve Yenel, orta öğretim son sınıfta okuyan öğrencilerin üniversite sınavlarına hazırlanmalarından dolayı beden eğitimi dersine olan ilgilerinin azaltmadığını ifade etmişlerdir (Uğur ve Yenel, 2007). Öztürk, sportif eğitimin en önemli devresini kapsayan ilköğretim okullarındaki beden eğitimi etkinliklerinin günümüzde gerek uygulanış, gerekse öğrencilere sağlanan spor ortamları açısından yeniden planlama ve programlama ihtiyacında olduğunu belirtmiştir (Öztürk, 1991). Çalışmada öğrencilerin beden eğitimi derslerine istekli olmaları ve girecekleri sınavlara olumlu etki etmesi ile ilgili öğretmenlerin olumlu görüş bildirmeleri beden eğitimi konusunda öğrencilerin daha bilinçli olduklarının göstergesi olarak değerlendirilebilir. Buna göre beden eğitimi öğretmenlerinin derslere katılım, öğrencilerin spor yapma alışkanlıkları ve isteklilikleri açısından sorun yaşamadıkları düşünülmektedir. Literatürde bu görüşü desteklemeyen sonuçlarla karşılaşılmış olup bu durumun araştırma yapılan tarihlerde bölgenin özellikleri ile okulların fiziksel yapılarındaki eksikliklerden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Okul yönetimi ve veli sorunları ile ilgili alt boyutlar incelendiğinde ortalama değerlerin diğer alt boyutlara göre en yüksek ikinci değer olduğu görülmektedir. Alt boyutlara ilişkin maddeler incelendiğinde okul yönetimi beden eğitimi derslerine önem vermesi, velilerin spor faaliyetleri ile ilgili konularda beden eğitimi öğretmenleri ile iletişim içinde olması konusunda yeteri kadar destek alamadıkları düşünülmektedir. Özellikle beden eğitimi derslerinin öğrencilerin gireceği önemli sınavlara olumlu yönde katkı sağlayacağı ile ilgili alt boyut puanları beklentilerin altındadır. Karakuş yaptığı çalışmada, okul yönetiminin beden eğitimi dersleri ile spor faaliyetlere karşı tutumlarında olumsuzluk bulunmadığını ifade etmiştir. Fakat okullar arası spor müsabakalara katılım için gerekli olan giderlerin karşılanmasında okul idaresi ile sıkıntı yaşadıklarını belirtmiştir Aynı çalışmada velilerin derslere olan ilgilerinin çok az olduğunu, bazı velilerin çocukların üniversiteye girmesine engel olacağı kaygısıyla spor faaliyetlerine katılmalarını istemediklerini belirtmiştir (Karakuş 2005). Uğur ve Yenel yaptıkları bir araştırmada, okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine gerekli ilgiyi göstermedikleri sonucunun çıktığını belirtmişlerdir (Uğur ve Yenel, 2007). Yüzüak, araştırmasında ailelerin erkek öğrencilere okul takımı için verdiği desteği kız öğrencilere vermediğini, okul yönetiminin spora karşı yeterli ilgi ve desteği göstermediğini ifade etmiştir (Yüzüak, 2006). Ocak ve Tortop, ilköğretim okullarındaki beden eğitimi derslerine karşı öğretmen ve idarecilerin olumsuz tutum göstermelerinin dersin uygulamasında önemli bir problem olduğunu belirlemişlerdir (Ocak-Tortop, 2006). Taşmektepligil ve arkadaşları yaptıkları araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin sportif faaliyetlere okul idarelerinin yeterli desteği vermediğini belirlenmişlerdir (Taşmektepligil ve ark. 2006). Demirhan ve arkadaşları yaptıkları çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin okul müdürleri ile karşılaştıkları sorunların başında okul müdürlerinin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olmaları, dersi önemsiz görmeleri, altı saatlik egzersiz programının önemini okul takımından gelen başarıya göre değerlendirdiklerini ifade edilmişlerdir. Aynı çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin velilerle karşılaştıkları sorunlar ise bu derse karşı ilgisiz olunması, toplantılara gelinmemesi, kız öğrencilerin eşofman giymelerinin istenmemesi şeklinde ifade etmişlerdir (Demirhan ve ark. 2014). Ülkemizde beden eğitimi derslerine gereken önemin verilmemesinin nedenlerinin başında, okul idarelerinin ve ilköğretim müfettişlerinin gerekli hassasiyeti göstermemeleri ve beden eğitimi derslerinin diğer derslerin açıklarının kapatılması amacıyla kullanılması gelmektedir. Dolayısıyla öğretmenlerin beden eğitiminin amaçlarından uzaklaştıkları ve kendilerini bu konuda yeni bilgilerle güncelleme ihtiyacı duymadıkları, hatta beden eğitimi ders saatlerini, diğer derslerin takviyesi amacıyla

kullandıklarını ifade etmişlerdir (Arslan ve Altay, 2009). Günümüzde okulların başarı düzeyleri okulların lise ve üniversitelere yerleştirdikleri öğrenci durumlarına göre değerlendirilmektedir. İdareciler bu durumu göz önüne alarak beden eğitimi dersinin önemini bilseler dahi okul başarısına katkısının olmadığını düşünerek yeteri kadar önemsemedikleri düşünülmektedir. Velilerin de beden eğitimi derslerine karşı tutumlarının bu yönde olduğu söylenebilir. Bu durum ise beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları en önemli sorunlardan biri olduğu düşünülmektedir.

Sonuç olarak; Tokat il ve ilçelerinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin en büyük sorunlarının beden eğitimi derslerinin işlenmesinde karşılaştıkları tesis, araç ve gereç yetersizliği ile ders saatinin yetersizliği olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte okul idarecilerinin okul başarıları açısından etkili olmadığını düşündüğü beden eğitimi derslerine önem vermemesi, velilerin çocuklarının gireceği önemli sınavlara (TEOG, YGS vb.) spor faaliyetlerinin engel olabileceğini düşünmeleri, bu konularda beden eğitimi öğretmenleri ile iletişim içinde olmamaları beden eğitimi öğretmenlerin karşılaştıkları diğer sorunlar olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca bu konu ile ilgili literatüre giren en eski araştırmalardan yakın tarihlere kadar yapılan araştırmalara bakıldığında elde edilen veriler beden eğitimi öğretmenlerinin tesis, araç-gereç eksikliği ile ders saatinin yetersizliği gibi sorunlarda bir değişiklik olmadığını günümüzde bu sorunların devam ettiği görülmekte olup, bu eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Bu çalışmaya benzer araştırmalar farklı illerde yapılarak, elde edilen sonuçlara göre beden eğitimi öğretmenlerinin problemlerinin çözüm yolları tespit edilmelidir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin derslerini daha verimli ve sağlıklı şartlarda işleyebilmeleri için gerekli olan, spor tesisleri ile araç-gereç eksiklikleri giderilmelidir. Bu bağlamda belediyeler, gençlik hizmetleri müdürlükleri ve üniversitelerin spor tesislerinden yararlanılabilir.

Okul idarecileri ile veliler için çeşitli seminerler düzenlenerek beden eğitimi dersinin önemi hakkında bilgi verilmesi sağlanmalıdır.

Beden eğitimi derslerinde öğrenciye kendi yaşantılarında spor bilincinin yerleştirilmesinin kazandırılması, sağlıklı yaşam için sporun önemini kavratılması sağlanarak beden eğitimi dersine olan ilgi artırılmalıdır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin önemli sorunlardan biri olan beden eğitimi dersinin haftalık ders saati artırılarak, bu ders ile ilgili hedef ve davranışlara ulaşmadaki sorunlar giderilmelidir.

KAYNAKLAR

- Arslan, Y., Altay, F. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşlerinin Bazı Eğilimleri Açısından İncelenmesi, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 11(1): 14-23.
- Aydoğan H. (2011). Eğitimi Öğretmenlerinin, Meslekte Karşılaştıkları Problemlerinin, Aldıkları Eğitim Yönünden, Okul Ve Fiziki Şartlar Çerçevesinde, Strese Neden Olma Boyutunun Demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi, 7. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 1-8.
- Aytaç T. (2000). Hizmet İçi Eğitim Kavramı Ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar. Milli Eğitim Dergisi, 147, 66-69
- Bucher A C. (1983). Foundations of Physical Educatuon and sport. London: The C.V Mosby Company, 13
- Bozdemir R. Kaya M, Demir O. (2015). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Problemler (Tokat İli Örneği). Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı (3) 5, s: 221-234
- Çamlıyer, H. (1992). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Öğretmenlik Uygulamalarının Değerlendirilmesi”, H. Ü, Spor Bilimleri II. Ulusal Kongresi, H. Ü, Ankara
- Demir K, Arı E. (2013). Öğretmen Sorunları-Çanakkale İli Örneği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32(1), (107-126)
- Demirhan G, Bulca Y, Saçlı F, Kangalgil M. (2014). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) 29(2), 57-68 [Nisan 2014]
- Ekinci A, (2010) Opinions of Principals and Teachers Working in Primary Schools about their Vocational Problems, Elementary Education Online, 9(2), (734-748)
- Gülçağ, G. (2002). İlk Öğretim Ve Orta Öğretimdeki Öğretmenlerin Spora Katılımcılık Düzeylerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, S:23
- Güllü M, Güçlü M, Güllü E, Güllü A, Tekin M, (2009). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Seçmeli Spor Etkinlikleri Dersi Uygulamalarına İlişkin Genel Görüşleri, Atatürk Üniversitesi beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Dergisi, 11 (I) ; 16 - 29
- Karakuş, E. (2005). Resmi Orta Öğretim kurumlarında Beden eğitimi Derslerinin Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğrencilerin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri (Kırıkkale ili Örneği), Yedi Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara,
- Koçyiğit F, Öztürk, F. (1992). İlkokul ve İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersi Uygulama Sorunu, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, 19-21 Aralık 1991, Milli Eğitim Basımevi, Ankara,

- Kul, M. (2008). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sorunları ve Performanslarına Etkileri (Sakarya İli Örneği). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Sakarya
- Ocak, Y, Tortop, Y. (2006.)Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerine İlişkin Genel Görüşleri Ve Beden Eğitimi Derslerini Yürütürken Karşılaştıkları Sorunları. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla.
- Özdemir, A. (2000). Orta Öğretimde Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Uygulanabilirliği, Çorum İli ve İlçelerindeki Farklılıkların Değerlendirilmesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Samsun.
- Jenkinson K A., Benson A C., (2010). Barriers to Providing Physical Education and Physical Activity in Victorian State Secondary Schools, Australian Journal of Teacher Education, Vol 35, 8, December
- Korkmaz, F., Korkmaz, N. H. ve Özkaya, G. (2007).Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Ortamını Bozan Davranışlara Karşı Geliştirdikleri Davranış Stratejileri (Bursa İli Örneği). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, XX (1), 67-87.
- Öztürk F (1996) “İlkokul ve İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersi Uygulama Sorunu” Eğitim Kurumlarında ve Beden ve Spor Sempozyumu, 19-21 Aralık 1991 Buca- İzmir
- Rämä M. (2013). Studying Principals’ Resource Allocation And Affecting Resource Factors For Physical Education In Finland. University of Jyväskylä, Department of Sport Sciences Master Thesis of physical education. 86 pages.
- Sarımsak, T. (2009). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları.Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul
- Şirin, E.F. (2005). “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersiyle İlgili Tutum ve Uygulamaları”.4. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, 10-11 Haziran, Bursa, 96-102,
- Taşmektepligil Y, Yılmaz Ç, İmamoğlu O, Kılıcıgil E. (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV (4) 139-147
- Yüzüak, E. (2006). Kütahya’da İlköğretim ve Liselerde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarının Araştırılması. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya
- Yıldız E, Kangalgil M. (2014), Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlikleri Ve Kullandıkları Öğretim Yöntemleri İle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi. Pamukkale Journal of Sport Sciences Vol.5, No.1, ss:61-76
- Uğur O A, Yenel F. (2007). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları Ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl 11, Sayı 1,s:149-173.

Bedens Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Sorunlarının İncelenmesi

Ulucan H, Türkçapar Ü, Cihan B.B. (2012). Beden Eğitimci Öğretmenlerinin Meslekte Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi (Kırşehir İli Uygulaması). Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 13, Sayı 2, Ağustos, Sayfa 265-277

Varıs, F, Eğitimde Program Geliştirme, A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara 1978.